

ANALELE UNIVERSITĂȚII DIN BUCUREȘTI - SERIA DREPT

Selectarea apelurilor prin *writ of certiorari* de către Curtea Supremă a Statelor Unite ale Americii**(1) Apariția și evoluția sistemului de selectare discreționară a apelurilor****Conf. univ. dr. Gheorghe-Liviu Zidaru**

Facultatea de Drept, Universitatea din București

Rezumat: *Constituția Statelor Unite stabilește o Curte Supremă, precum și alte curți federale instituite prin lege adoptată de Congres. Instanțele federale sunt competente să soluționeze litigii (cases and controversies) care implică interpretarea și aplicarea dreptului federal. Inițial, Curtea Supremă a SUA a avut o competență largă de soluționare a apelurilor îndreptate împotriva hotărârilor primelor jurisdicții federale. Spre finalul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, odată cu instituirea Curților Federale de Apel, competența Curții Supreme a evoluat dinspre una obligatorie (mandatory jurisdiction) spre una discreționară, selectarea apelurilor spre judecare fiind lăsată la aprecierea Curții, care este liberă să autorizeze judecata prin emiterea unui writ of certiorari ori, dimpotrivă, să respingă petiția pentru certiorari, ceea ce face ca hotărârea atacată să se definitiveze. În prima sa parte, studiul își propune să examineze evoluția sistemului judiciar federal american, precum și reglementarea și funcționarea practică a sistemului de autorizare a apelurilor prin writ of certiorari. Se arată că, prin câștigarea prerogativei de a controla ce cauze să (nu) judece, Curtea Supremă a SUA a evoluat dinspre o instanță de control judiciar clasică spre o veritabilă Curte Constituțională.*

Cuvinte cheie: *sistem judiciar federal, Constituția SUA, Curtea Supremă a SUA, evoluția competenței, competență discreționară, writ of certiorari.*

**Appeal selection by *writ of certiorari* in the Supreme Court of the United States of America
(1) The beginnings and evolution of Supreme Court case selection**

Abstract: *Art. III of the US Constitution establishes a Supreme Court, as well as other inferior federal courts ordained by Congress. Federal courts hear cases and controversies which involve federal law. At the beginning, the US Supreme Court had a large mandatory appellate jurisdiction, but towards the end of the 19th century and the beginning of the 20th century, large portions of the mandatory appellate jurisdiction were transferred to the newly created Federal (Circuit) Courts of Appeals. By contrast, the jurisdiction of the Supreme Court became largely a discretionary one. Appeals before the Supreme Court are no longer a matter of right, but of discretion of the Court itself, which can grant the petition for writ of certiorari, the appeal thus being selected for judgement on the merits, or deny the same petition, which means that the challenged judgement becomes final. The 1st part of the study analyses the evolution of the US federal judiciary as well as the rules and practices of case selection by writ of certiorari. By gaining the prerogative to control what cases (not) to hear, the US Supreme Court has evolved from a classic court of judicial review to a truly*

constitutional court.

Key words: *federal judiciary, US Constitution, US Supreme Court, the evolution of case selection, discretionary case selection, writ of certiorari.*

1. ARGUMENT

Curtea Supremă a Statelor Unite ale Americii este o instanță celebră, dar al cărei mod concret de funcționare rămâne unul puțin accesibil, cel puțin din perspectiva mediului juridic european.

Organizarea și jurisprudența Curții Supreme a SUA originează în tradițiile țărilor de *common law*, îndeobște cea a Angliei (ne amintim că Statele fondatoare au fost, anterior Declarației de Independență, colonii ale Regatului Unit al Marii Britanii), însă ea a fost articulată în mod distinct prin Constituția Statelor Unite ale Americii, ca și prin evoluția ulterioară a vieții constituționale și legislative.

În cele ce urmează, vom expune evoluția funcției jurisdicționale a Curții Supreme și modul în care s-a ajuns la configurația actuală a competenței acesteia. De asemenea, pentru a înțelege limitele rolului Curții Supreme a SUA, este necesar să facem unele referiri sumare la organizarea sistemului judiciar federal american. S-a arătat astfel că sistemul actual, care permite Curții Supreme să selecteze apelurile pe care le soluționează pe fond, a marcat evoluția de la o instanță de apel de drept comun (fie și de ultim grad), menită să corecteze erorile instanțelor inferioare la o instanță care se ocupă cu precădere de dezvoltarea dreptului, pronunțând decizii cu un impact major de ordin juridic, politic și social¹.

Prima parte a prezentului studiu va mai descrie mecanismul de selectare a cauzelor care vor fi acceptate spre soluționare pe fond de către Curtea Supremă a SUA (și, corelativ, a celui de respingere a mării majorități a cererilor formulate în acest scop), urmând ca în partea a II-a să analizăm mai îndeaproape concepțiile referitoare la funcțiunea jurisdicțională a acestei instanțe supreme cu caracter unic, precum și unele provocări de dată mai recentă.

2. EVOLUȚIA COMPETENȚEI CURȚII SUPREME A SUA. INSTITUIREA SISTEMULUI DE SELECTARE A CAUZELOR JUDECATE (*WRIT OF CERTIORARI*)

În cuprinsul art. III, Constituția Statelor Unite stabilește o Curte Supremă, precum și alte curți federale instituite prin lege adoptată de Congres². Scopul principal al acestor instanțe constă în rezolvarea de *cases and controversies*, deci de *litigii* care implică dreptul federal, spre deosebire de instanțele statelor componente, cărora le revine, în principiu,

¹ *Udi Sommer*, Supreme Court agenda setting – Strategic behaviour during case selection, Palgrave Macmillan, 2014, introducere. În aceeași lucrare (*idem*, p. 4) se arată că potrivit lui Abe Fortas, fost judecător al Curții Supreme, “It is, indeed, this action—the selection of cases for review—that may be a more significant indicator of the vitality of the Court at a particular time than the decisions that it reaches . . . [it is the] courage and initiative . . . in granting discretionary review and in choosing to confront difficult issues [that make for historical landmark decisions]”.

² Potrivit art. III din Constituție, “The judicial Power of the United States, shall be vested in one supreme Court, and in such inferior Courts as the Congress may from time to time ordain and establish. The Judges, both of the supreme and inferior Courts, shall hold their Offices during good Behaviour, and shall, at stated Times, receive for their Services, a Compensation, which shall not be diminished during their Continuance in Office”.

jurisdicția generală asupra chestiunilor de drept statal.

Inițial, Curtea Supremă a fost alcătuită dintr-un Chief Justice (judecător șef) și 5 Associate Justices (judecători asociați), pentru ca începând cu anul 1869 (și până în prezent), numărul judecătorilor asociați să fie fixat la 8 (de unde rezultă un număr total de 9 judecători). Judecătorii federali prevăzuți de art. III din Constituție sunt numiți în funcție de Președintele Statelor Unite ale Americii și trebuie confirmați de Senat. Este general admis că numirea acestora este una pe viață, sub rezerva bunei conduite³. În trecut fie spus, aceasta înseamnă că inițiative legislative menite să instituie limite de timp ale mandatului (direct ori pe cale ocolită, cum ar fi prin limitarea atribuțiilor unui judecător care a împlinit o anumită vechime) sunt neconstituționale.

Prin Judiciary Act din 1789, sistemul judecătoresc federal american a fost alcătuit inițial din curțile federale districtuale (District Courts), curți federale de circuit (Circuit Courts) și Curtea Supremă însăși (Supreme Court).

Curțile federale districtuale au avut și au și în prezent rolul de primă instanță a sistemului judiciar federal, în vreme ce Curtea Supremă era, inițial, o Curte menită să judece apeluri (*appeals*), având și competențe originare în cauze anume prevăzute în Constituția federală.

Nivelul intermediar de jurisdicție, denumit *circuit courts*, sunt precursorii actualelor curți federale de apel, fiind instanțe a căror activitate se desfășura nepermanent (în sesiuni), și aceasta întrucât aceste instanțe *nu aveau judecători proprii* (cu unele excepții episodice asupra cărora nu insistăm), ci *împrumutau* judecătorii de la nivelul celorlalte două grade de jurisdicție permanente (prima instanță, respectiv instanța supremă). Astfel, aceste instanțe intermediare erau alcătuite dintr-un judecător delegat al Curții Supreme, respectiv din unul sau doi judecători delegați de la *district courts*. Denumirea de *circuit courts* își găsește originea în dreptul englez medieval, unde judecătorii se deplasau în diferite orașe pentru a administra justiția (instanțe itinerante)⁴. *Circuit courts* au avut inițial caracter itinerant, pentru ca mai apoi sesiunile lor să se stabilizeze în cadrul anumitor clădiri publice.

Aceste instanțe, care au existat în perioada 1789 – 1911, au avut funcțiuni eclecticice, respectiv, cu precădere, acela de instanțe de fond (*trial courts*) pentru cauze considerate mai importante. Totodată, le-a fost atribuită o competență limitată de a soluționa apeluri împotriva cauzelor judecate în primă instanță de *district courts*.

---

³ Această clauză este interpretată foarte strict și exclude limite temporale ale mandatului: "The Good Behavior Clause simply indicates that judges are not appointed to their seats for set terms and cannot be removed at will; removing a federal judge requires impeachment and conviction for a high crime or misdemeanor. Nevertheless, even if the Good Behavior Clause does not delineate a standard for impeachment and removal for federal judges, as a practical matter, the history of impeachments in the United States might indicate that the range of conduct meriting removal differs between judges and Executive Branch officials due to the distinct nature of each office. The Senate has never voted to remove the President or an Executive Branch official, but has done so to eight federal judges. The conduct meriting impeachment and removal for federal judges has ranged from intoxication on the bench, to abandoning the office and joining the Confederacy, to various types of corruption. Congress has also impeached and removed federal judges for perjury and income tax evasion, although it is unclear whether such behavior would necessarily be considered impeachable behavior for an Executive Branch official." A se vedea https://constitution.congress.gov/browse/essay/artIII-S1-10-2-3/ALDE_0000686/.

⁴ Circuit courts are court systems in several common law jurisdictions. It may refer to: Courts that literally sit 'on circuit', i.e., judges move around a region or country to different towns or cities where they will hear cases; Courts that sit within a judicial circuit, i.e., an administrative division of a country's judiciary; or a higher-level trial court, e.g., for felony or indictment offences. A se vedea https://en.wikipedia.org/wiki/Circuit_court.

În această constelație, *circuit courts* nu contribuiau semnificativ la degrevarea Curții Supreme, care în epocă soluționa majoritatea apelurilor⁵, cu atât mai mult cu cât, astfel cum am văzut, *circuit courts* nu aveau judecători proprii, ci împrumutau judecători ai Curții Supreme, respectiv ai curților districtuale. Timp de aproape 100 de ani, o parte din judecătorii Curții Supreme erau prin urmare obligați să se deplaseze în teritoriu la *circuit courts* și să judece cauze în componența acestora (așa-numitul *circuit riding*, care în epocă prezenta chiar și pericole de natură personală, asociate unor lungi călătorii)⁶. Totodată, acest sistem împovăra excesiv judecătorii, care trebuiau să acopere, în aceleași persoane, două niveluri diferite de jurisdicție (postul de judecător suprem nu era așadar unul foarte dezirabil). În pofida insistențelor judecătorilor Curții Supreme, acest sistem a fost abandonat relativ târziu, iar Congresul s-a opus vreme îndelungată să creeze posturi proprii de judecător pentru aceste curți, din teama ca justiția să nu devină prea puternică.

Evoluția graduală a sistemului jurisdicțional federal trebuie așadar privită și din perspectiva reticenței celorlalte puteri de a da o putere prea mare judecătorilor (printr-un număr suficient de posturi, respectiv printr-o retribuție adecvată, temă actuală și în prezent). Această evoluție graduală se reflectă și în statutul judecătorilor Curții Supreme: inițial, acesta era destul de modest, primii președinți având chiar dificultăți să găsească doritori pentru această funcție. Ulterior însă, funcția de judecător al Curții Supreme a dobândit un prestigiu marcant, evoluție care a devenit tot mai evidentă în cursul secolului al XX-lea și în prezent.

---

⁵ A se vedea *U. Sommer*, op.cit., p. 16. De asemenea, <https://www.fjc.gov/history/work-courts/jurisdiction-appellate>. (History of Federal Judiciary, pe pagina Federal Judicial Center).

⁶ „The 1st United States Congress provided the detailed organization of a federal judiciary through the Judiciary Act of 1789. The Supreme Court, the country's highest judicial tribunal, was to sit in the nation's capital and would initially be composed of a chief justice and five associate justices. The act also divided the country into judicial districts, which were in turn organized into circuits. Justices were required to "ride circuit" and hold circuit court twice a year in their assigned judicial district.” – A se vedea https://en.wikipedia.org/wiki/Supreme_Court_of_the_United_States.

“Secondly, when in session and during specified times during the year, circuit assignments meant that Supreme Court justices did circuit riding. Originally, two of the six justices (the total number of justices under the Act of 1789) had to travel to their assigned Circuit Court. This had the upside of familiarizing justices with state provisions and procedures they might review in their capacity as Supreme Court justices. Provisions and procedures they were unlikely to be familiar with otherwise. Yet, this assignment was onerous at the same time (...) All in all, hence, the creation of circuit courts pursuant to the Act entailed more rather than less work for justices. In the federal judicial system “three tiers of courts [were] operated by two sets of judges” A se vedea *U. Sommer*, op.cit., p. 16. “The first Justices complained of the Court’s limited stature; they were also concerned about the burdens of “riding circuit” under primitive travel conditions.” - <https://www.supremecourt.gov/about/institution.aspx>.

This “circuit riding” arrangement meant that the Supreme Court justices spent the majority of the year traveling to each district within their circuit to conduct trials, and spent far less time assembled at the capital to hear appeals. The burden of circuit riding was somewhat alleviated by the appointment of circuit judges under the Circuit Judges Act of 1869, but was not abolished until the creation of the intermediate courts of appeals in 1891. - https://en.wikipedia.org/wiki/United_States_circuit_court.

S-a arătat mai recent cu aplomb că “The Court has certainly come a long way from its status during the early years of the Republic, **when it was considered a posting of such obscurity that presidents had difficulty finding men willing to accept the nomination** (s.n.). Today, by contrast, Supreme Court Justices and certain other federal judges have attained celebrity status. Critics have accused judges of occupying center stage in the red state–blue state culture war and of promoting a cult of personality inappropriate for a neutral and unbiased arbiter.” - *James Markham*, *Against Individually Signed Judicial Opinions*, 56 *Duke Law Journal* 923-951 (2006), disponibil pe <https://scholarship.law.duke.edu/dlj/vol56/iss3/4>.

Notăm totodată, terminologic, că în dreptul SUA nu se vorbește decât despre *appeals*, neexistând o noțiune echivalentă recursului. Spre deosebire de dreptul continental european, apelul privește însă cu precădere chestiuni de drept, nefiind de regulă posibilă reexaminarea nemijlocită a faptelor stabilite de un juriu⁷, spre deosebire de controlul situației de fapt stabilite de judecătorul primei instanțe, care este principial posibil. Așadar, din punct de vedere terminologic, Curtea Supremă soluționează tot apeluri (de regulă, *2nd appeal*, adică apelul îndreptat împotriva soluției date de o curte federală de apel asupra unui prim apel). Acest apel este însă limitat în prezent la probleme importante de drept, verificarea situației de fapt rezultate din dosar (*record*) fiind una auxiliară interpretării și aplicării legii. Funcțional însă, acest *2nd appeal* are rolul unui veritabil recurs în casație, astfel cum este spre exemplu și *2nd appeal* declarat (și admis) pe rolul Curții Supreme a Regatului Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord (succesoarea fostei secțiuni judiciare a *House of Lords*).

Așadar, inițial, Curtea Supremă era predestinată să soluționeze un număr mare de apeluri (*appeals*), competența sa fiind una obligatorie (*mandatory jurisdiction*). Dacă în primele decade ce au urmat instituirii acestui sistem de instanțe federale, sistemul a funcționat relativ bine, începând cu era Războiului Civil și în ultima parte a secolului al XIX-lea, rolul Curții Supreme a fost aglomerat cu foarte multe cauze, durata de soluționare a apelurilor prelungindu-se către aproximativ 3 ani, durată apreciată (pe drept cuvânt) ca excesivă chiar și în acele vremuri poate mai tihnite⁸.

Soluția identificată de legislatorul federal american pentru rezolvarea acestei situații a constat în reorganizarea nivelului intermediar de jurisdicție, fiind înființate Curțile de Apel Federale de Circuit (*U.S. Circuit Courts of Appeal*). Inițial, prin Legea din 1891 (Evarts Act)⁹ au fost înființate 9 Curți de Apel, a căror circumscripție, denumită *circuit*, includea mai multe state componente ale federației (circumscripțiile fiind așadar foarte mari).

Prin Legea Evarts din 1891, competența de a soluționa apeluri a fost transferată dinspre vechile *circuit courts* spre nou înființatele Curți Federale de Apel. Ulterior, cauzele de primă instanță rămase în competența primelor *circuit courts* au fost transferate curților districtuale, *circuit courts* fiind desființate cu începere de la 1 ianuarie 1912. Denumirea de *circuit court* sau de *circuit court of appeal* se referă în prezent la instanțele de apel create începând din anul 1891.

Tot în 1891, legislatorul a redus pentru prima oară jurisdicția obligatorie a Curții Supreme, arătând că pentru anumite materii de drept apelurile vor fi judecate doar dacă apelul este certificat de instanța inferioară sau dacă este acceptat de Curtea Supremă, prin

---

⁷ Amendamentul al VII-lea la Constituția SUA prevede că "In Suits at common law, where the value in controversy shall exceed twenty dollars, the right of trial by jury shall be preserved, and no fact tried by a jury, shall be otherwise re-examined in any Court of the United States, than according to the rules of the common law." A se vedea, pentru amănunte și nuanțe, <https://www.law.cornell.edu/constitution-conan/amendment-7>. Curtea Supremă are prerogativa (fie și limitată) de a reexamina ea însăși faptele atunci când în discuție sunt drepturi constituționale.

⁸ A se vedea *M. Meriwether Cordray, R. Cordray, The Philosophy of Certiorari: Jurisprudential Considerations in Supreme Court Case Selection*, 82 WASH. U. L. Q. 389 (2004) (lucrare disponibilă pe <https://journals.library.wustl.edu/lawreview/article/id/5862/> și citată în continuare *M. Cordray, R. Cordray, The Philosophy of Certiorari*), p. 392.

⁹ <https://www.uscourts.gov/educational-resources/educational-activities/evarts-act-creating-modern-appellate-courts#:~:text=Congress%2C%20in%20the%20Judiciary%20Act,legislation,%20as%20the%20circuit%20justice.>

emiterea unui *writ of certiorari*¹⁰. Așadar, pentru o serie de cauze de competența Curții Supreme s-a introdus, pentru prima oară în anul 1891, cerința autorizării apelului ori, în alți termeni, a selectării respectivului apel spre a fi judecat.

Astfel, odată cu Legea Evarts din anul 1891, legislatorul federal a degrevat parțial Curtea Supremă de competența de soluționare a unor apeluri, care a fost atribuită Curților de Apel. A fost instituită o primă formă de competență discreționară în cauze precum cele referitoare la impozite, cauze penale, brevete de invenție etc., în care jurisdicția obligatorie a fost înlăturată; partea căzută în pretenții în fața Curții de Apel urma să solicite Curții Supreme emiterea unui așa-numit *writ of certiorari*, prin care apelul era acceptat spre a fi soluționat pe fond (*certiorari granted*) ori, dimpotrivă, cererea de *writ of certiorari* (de autorizare) era respinsă (*certiorari denied*), apelul nefiind acceptat spre judecare de către instanța supremă federală. Totodată însă, Curtea Supremă a păstrat arii largi de competență obligatorie, în care dreptul de apel¹¹ era recunoscut părților de lege (*appeal as a matter of right*). În fine, dar nu în ultimul rând, curțile de apel erau îndreptățite să certifice anumite chestiuni de drept către Curtea Supremă, care avea opțiunea de a răspunde (în mod strict) la respectiva chestiune de drept ori de a se investi cu apelul referitor la întreaga cauză, prin emiterea unui *writ of certiorari*¹².

Menționăm că *writ of certiorari* este un act al instanței superioare de control judiciar care decide să asculte (să soluționeze) apelul îndreptat împotriva hotărârii unei jurisdicții inferioare. Începând cu Evarts Act din 1891, în concepția legiuitorului, *certificarea unei probleme de drept* de către curtea federală de apel către Curtea Supremă, respectiv *soluționarea apelului* declarat împotriva deciziei curții de apel și *admis în principiu* prin emiterea unui *writ of certiorari* reprezentau modalitățile prin care Curtea Supremă urma să-și exercite rolul unificator și de dezvoltare a dreptului. După cum vom vedea, certificarea unei probleme de drept (care amintește de hotărârea prealabilă cunoscută actualmente în art. 519 și urm. C.pr.civ. român) a căzut în desuetudine, apelul *by writ of certiorari* fiind în prezent practic singurul instrument de acces la Curtea Supremă. În mod interesant, acest apel *by writ of certiorari* a suferit însă el însuși o mutație, întrucât Curtea Supremă a început să selecteze spre judecare chestiuni de drept, iar nu (neapărat) întreaga cauză.

---

¹⁰ „In the Evarts Act of 1891, Congress relieved the existing circuit courts of their appellate jurisdiction, created the circuit courts of appeals, and substantially reduced mandatory review of federal court cases by the Supreme Court. For cases that entered federal court based on diversity of citizenship, admiralty jurisdiction, or under the patent, revenue, and criminal laws, the decisions of the circuit courts of appeals would be final, except when a court certified a question of law to the Supreme Court, or when the Supreme Court agreed to hear a case by issuing a *writ of certiorari*.” <https://www.fjc.gov/history/work-courts/jurisdiction-appellate>. A se vedea și *infra*, secțiunea a III-a.

„The burden on the Supreme Court was, however, lightened when the Evarts Act of 1891 established the circuit courts of appeals, which increasingly became the only forum for appellate review of federal judgments as of right, with further access to the Supreme Court only on certiorari in the Court's discretion.” - A se vedea *Herbert Wechsler, The Appellate Jurisdiction Of The Supreme Court: Reflections On The Law And The Logistics Of Direct Review*, 34 Wash. & Lee L. Rev. 1043 (1977), disponibil la <https://scholarlycommons.law.wlu.edu/wlulr/vol34/iss4/2>, p. 1048 (lucrare citată în continuare *H. Wechsler, The Appellate Jurisdiction Of The Supreme Court*).

¹¹ Este vorba despre al doilea apel (*2nd appeal*), îndreptat împotriva deciziei date în apel de către o Curte Federală de Apel.

¹² A se vedea nota imediat următoare, care punctează anumite aspecte în evoluția seculară a noțiunii de *writ of certiorari* în dreptul englez și în cel al SUA.

Originea noțiunii de *writ of certiorari* trebuie căutată în dreptul englez¹³, etimologia

---

¹³ “The origins of a Writ of Certiorari are in British law. The goal of this judicial institution was to guarantee justice. A superior court could issue such a writ to review a decision made in a lower court. The issuance of such a brief was done on a discretionary basis, with no requirement on the part of the superior court to justify such an action. Currently, the US Supreme Court has a discretionary docket, which aside from a few exceptions, is unlike many of its counterparts overseas. Under modern-day jurisdiction, in most types of cases the Court hears only cases granted Certiorari”. A se vedea *U. Sommer*, op.cit., p. 13.

Observăm că, cel puțin din punct de vedere istoric, noțiunea de *writ of certiorari* prezintă unele similitudini cu prerogativa *evocării fondului*, respectiv de a prelua spre judecare o cauză aflată inițial pe rolul unei instanțe inferioare, prerogativă datând din dreptul medieval și modern francez și recunoscută în favoarea Parlamentelor (precursoarele Curților de Apel) și a Consiliului Regelui (precursorul Curții de Casație).

O amplă expunere istorică cu privire la sorgintea juridică a noțiunii de *writ of certiorari* găsim la *B. B. Johnson*, *The Origins of Supreme Court Question Selection*, 122 Colum. L. Rev. 793 (2022), p. 808 și urm (lucrare disponibilă la <https://www.columbia-lawreview.org/wp-content/uploads/2022/04/Johnson-The-Origins-Of-Supreme-Court-Question-Selection.pdf> și citată, în continuare, *B. Johnson*, *The Origins of Supreme Court Question Selection*): The *writ of certiorari* is an ancient legal device with roots dating back to medieval England. The writ requires a lower court or tribunal to certify the record of a proceeding and to send it to a higher court for review. Historically, certiorari was rarely used to obtain jurisdiction on appeal. The First Judiciary Act maintained this tradition by giving the Supreme Court appellate jurisdiction over common law cases through writs of error and over cases in equity, admiralty, and other areas through appeals. Writs of error required the appellate court to review the entire record (and only the record) for legal error. Appeals were the equitable analogue to the writ of error. The difference was that on appeal, the reviewing court had an obligation to decide questions of law and facts. The key takeaway is that both writs of error and appeals required review of the entire record— not just a subset of questions. Their respective histories are important because, as will be seen, Congress always channeled the Supreme Court’s appellate powers—even *certiorari* powers—through the writ of error and the appeal. (...) **Certiorari is a writ that orders an inferior tribunal to certify and send all records to the higher court.** The key phrase was “*certiorari volumus*”: “[W]e wish to be informed.” The King used the writ as a tool of governance, but English courts came to use this writ in distinct ways. **The oldest and most common use of the writ was to order the transfer of records to a superior court** (s.n.). When reviewing a lower court’s decision, the appellate court needed the full record. If parts of the record were still at the lower court, the reviewing court would issue a certiorari to bring the remaining parts of the record up for review. (...) Importantly, all of these uses of certiorari only allowed the superior court to review an existing record for defects. In the first instance, the record was already before the higher court but was incomplete. In the latter instances, certiorari was used to bring the record before the reviewing court for the first time. *Certiorari* did not permit courts to hold new trials or examine facts as if on appeal, and it did not offer the reviewing court the opportunity to select individual questions or issues for review. Instead, common law *certiorari* enabled courts to proceed as if on a writ of error. (...). ”

În Statele Unite, după legea din 1891, “The second avenue to appellate review at the Supreme Court was certification of particular questions by the new circuit courts of appeals. In any case before the circuit courts, circuit judges had the option to certify questions to the Supreme Court. When a question was certified, the Court had the option of either answering the question or requiring the lower court to send the entire case up to the Court for review. For cases flowing through the new courts of appeals, Congress believed that the question-certification procedure would be the primary method for bringing important issues to the Court for resolution. But **Congress had some worry that the circuit courts might not always certify questions that should be resolved by the Supreme Court.** Congress wanted the new circuit courts to serve as a filter between the district courts and the Supreme Court. It did not want these new courts to be able to avoid review by shirking their duty to certify questions when necessary. **Accordingly, it gave the Court an independent power to bring cases before the Justices: certiorari.** *Certiorari* was intended “as a sort of fallback provision should the circuit courts of appeals prove, on occasion, to be surprisingly careless in deciding cases or issuing certificate (...) Given its historical origins, certiorari was the natural device to use, but it constituted a significant break from the Court’s previous certiorari practice. In the past, the Court had used the writ of certiorari exclusively as an auxiliary device to bring up the entire record of a case already within the Court’s jurisdiction. The new statute left it to the Court to use certiorari to reach out and take jurisdiction of a case in addition to the record. This was a traditional use of the writ at common law and in some states, but the use of certiorari as an

latină a noțiunii de *certiorari* fiind de altfel evidentă – la origine, prin afirmația *certiorari volumus (dorim să fim încredințați sau: dorim să ne încredințăm de ceva)*¹⁴.

Solicitările repetate ale judecătorilor Curții Supreme pentru extinderea facultății de selectare a apelurilor au dat roade sub președinția judecătorului (Chief Justice) William Taft (fost președinte al SUA, devenit ulterior președintele Curții Supreme)¹⁵. Prin Judiciary Act din 1925 (supranumit și *Judges Bill* sau *Certiorari Act*, Congresul a dat curs în mare parte dorințelor judecătorilor Curții Supreme¹⁶), iar apelurile împotriva hotărârilor date de curțile districtuale federale, ca și împotriva mai multor agenții federale cu activitate jurisdicțională au fost atribuite în competența (obligatorie – *mandatory jurisdiction*) a Curților de Apel. În acest scop, fiecărei Curți de Apel a fost atribuit (în cursul anilor 20-30 ai secolului trecut) un număr de cel puțin 3 posturi proprii de judecător, fiind eliminată necesitatea adăugării temporare a unor judecători de la alte instanțe (sistem practicat anterior).

În majoritatea cauzelor, hotărârile date în apel urmau să fie supuse controlului judiciar de către Curtea Supremă numai prin intermediul unui filtru de admisibilitate, fiind necesară elaborarea unei *petition for (writ of) certiorari*. Cu alte cuvinte, jurisdicția Curții Supreme se metamorfozează dintr-una obligatorie, într-una care rezidă din propria sa politică jurisdicțională cu privire la cauzele care îi merită atenția, într-una facultativă, *writ of certiorari*, cu semnificația efectivă de selectare a apelului spre judecată, fiind emis doar dacă cel puțin 4 judecători din 9 votează în acest sens (prin vot secret, în cadrul conferinței celor 9

---

ordinary device to bring up cases for review was new for the Supreme Court. In essence, Supreme Court review of these cases was not mandatory—certiorari is always discretionary—but once the Court granted the writ, subsequent review was comprehensive. The Court decided the case as if on a writ of error.” – A se vedea *B. Johnson, The Origins of Supreme Court Question Selection*, p. 826 – 828.

¹⁴ „The Latin roots of certiorari are from "certiorare" which means "to certify, inform." Interestingly, it is closely related to the Latin word "certus" which means "certain." Interestingly, while the meaning may be the same regardless of jurisdiction, the history of its usage does vary. At common law and in commonwealth jurisdictions, certiorari is generally a way for higher courts to keep lower courts in check, and correct their plain errors.

The writ of certiorari, as we use it today, seems to originate in England directly from the historic Court of the Queen's Bench. Judges on the queen or king's bench would issue these writs to lower courts ordering them to present certain court records for review. And though these writs have been abolished in England, the country's High Court of Justice still retains the right to revive it when necessary.” - <https://www.findlaw.com/legalblogs/strategist/etymology-of-great-legal-words-certiorari-aka-cert/#:~:text=The%20Latin%20roots%20of%20certiorari,of%20its%20usage%20does%20vary>. Pentru detalii amuzante cu privire la dificila pronunție a cuvântului *certiorari* în practica Curții înseși, a se vedea https://www.abajournal.com/news/article/how-is-certiorari-pronounced-even-supreme-court-justices-disagree/#google_vignette. În tot cazul, în practică se folosește adesea abrevierea *cert.*, rostită de această dată ca un cuvânt în limba engleză.

¹⁵ William Howard Taft (1857 - 1930) a fost al 27-lea Președinte al SUA (1909 – 1913), și al zecelea Președinte al Curții Supreme a SUA (1921 – 1930), singura persoană care a deținut succesiv ambele funcții - https://en.wikipedia.org/wiki/William_Howard_Taft. Remarcăm importanța deosebită a postului de președinte al Curții Supreme (Chief Justice of the United States) în coordonatele în care un fost Președinte al SUA a fost interesat în mod activ să exercite această funcție după mandatul în fruntea puterii executive (și a lăsat o moștenire mai durabilă în această din urmă calitate). Taft mai fusese judecător din 1892, când fusese numit la Court of Appeals for the 6th Circuit, posturi noi de judecător federal de apel fiind create prin Legea Evarts din 1891.

¹⁶ În cursul perioadei care a precedat Legea din 1925, s-a arătat (în cuprinsul unei scrisori a Președintelui Curții Supreme către Senat) că “business of the Supreme Court should be to consider and decide for the benefit of the public and for the benefit of uniformity of decision only questions of importance,” making discretionary jurisdiction “essential to our playing the part we ought to play in the administration of justice in the country”.

judecători în funcție). Așadar, Curtea Supremă a propus – iar Congresul a acceptat – un model în care judecătorii Curții decid ce cauze (apeluri) vor fi selectate spre soluționare și care nu vor fi judecate, dând astfel posibilitatea ca instanța supremă să se pronunțe doar asupra unor chestiuni de drept considerate importante¹⁷.

Efectul Legii din 1925 a constat relativ rapid într-o scădere cu o treime a volumului de activitate clasic (de judecată) al Curții Supreme. Astfel, dacă în anul judiciar 1926 au fost pronunțate 199 decizii motivate (*opinions*), numărul acestora a scăzut în anul judiciar 1928 la doar 129 (și nu a mai revenit niciodată la nivelul anterior). În schimb, Curtea și-a rezolvat în acea perioadă stocul istoric de dosare și a instituit bunul obicei ca la sfârșitul fiecărei *term* (sesiune judiciară care durează din 1 octombrie până la finalul lunii iunie a anului următor) să soluționeze toate cauzele dezbătute în acea sesiune, prin pronunțarea unor hotărâri complet motivate, la finalul fiecărei *term* stocul cauzelor dezbătute fiind zero. Așadar, aceasta înseamnă că instanța supremă pornește în noua sesiune de toamnă doar cu cauzele în care s-a încuviințat *certiorari* la finalul sesiunii anterioare, respectiv în vacanța judecătorească de vară.

Pe de altă parte, a crescut intens activitatea de filtrare, Curtea fiind confruntată cu un număr impresionant de cereri pentru *writ of certiorari* – stabilizat, în era contemporană, la aproximativ 6000–7000 de cereri pe an¹⁸, număr aflat în scădere spre aproximativ 4000–5000 în perioada post-pandemică. Și în privința acestor *writ of certiorari* există tradiția ca la finalul sesiunii anuale să fie rezolvate toate petițiile aflate pe rol (așa-numita *clean-up conference*, în care de regulă se admit spre judecare chiar și câteva duzini de cauze, dar se și resping sute de alte petiții).

În a doua jumătate a secolului al XX-lea a continuat fenomenul de consolidare a sistemului Curților Federale de Apel. Actualmente, există 13 curți federale de circuit, cu un număr total de 179 posturi permanente de judecător¹⁹, așadar o extindere considerabilă față

---

¹⁷ „The key feature of this legislation—known as the Judges’ Bill because of the Justices’ tireless advocacy for its passage—was its sweeping embrace of the idea that the Supreme Court should be vested with broad discretion to decline to review the vast majority of the cases that litigants bring to it. The obverse of this development was a clear retreat by Congress: in ceding such broad authority to the Court, Congress surrendered much of its own ability to dictate which cases the Supreme Court would decide.” A se vedea M. Cordray, R. Cordray, *The Philosophy of Certiorari*, p. 392.

¹⁸ A se vedea M. Cordray, R. Cordray, *The Philosophy of Certiorari*, p. 393.

¹⁹ Pentru cititorii noștri mai interesați de detalii de ordin geografic, învederăm că există următoarele Circuit Courts of Appeals:

1. District of Columbia Circuit (D.C.) Court of Appeals, care grupează jurisdicția asupra curții districtuale din Washington, D.C., precum și asupra Alien Terrorist Removal Court, cu un număr de 11 judecători;
2. First Circuit Court of Appeals, cu sediul în Boston, care grupează districtele federale Maine, Massachusetts, New Hampshire, Puerto Rico și Rhode Island;
3. Second Circuit Court of Appeals, cu sediul în New York, care grupează districtele federale din New York și Vermont;
4. Third Circuit Court of Appeals, cu sediul în Philadelphia, care grupează districtele federale din Delaware, New Jersey, Pennsylvania și Virgin Islands;
5. Fourth Circuit Court of Appeals, cu sediul în Richmond, care grupează districtele federale din Maryland, North Carolina, South Carolina și Virginia;
6. Fifth Circuit Court of Appeals, cu sediul în New Orleans, care grupează districtele federale din Louisiana, Mississippi și Texas;
7. Sixth Circuit Court of Appeals, cu sediul în Cincinnati, care grupează districtele federale din Kentucky, Michigan, Ohio, Tennessee;

de organizarea inițială (notăm totuși că, prin comparație cu instanțele de apel din Europa, numărul judecătorilor este unul surprinzător de limitat).

Curțile de Apel decid, de regulă, în *panels* (complete) de câte 3 judecători desemnați aleatoriu. Totuși, întrucât deciziile Curților de Apel au valoare de precedent pentru instanțele districtuale din circuit, dar și pentru curtea de apel însăși (conform sistemului de *stare decisis*, în care urmarea precedentului este, în general, obligatorie chiar pentru instanța de la care provine decizia cu valoare de precedent), Regulile cu privire la procedurile federale de apel permit corectivul ca pricina respectivă să fie examinată sau reexaminată de Curtea de Apel, în plenul său (*en banc*).

Fără a intra în detalii pe care le rezervăm unui studiu viitor, precizăm că regulile amintite prevăd fie posibilitatea transferului cauzei *ab initio* către plenul curții de apel (*hearing en banc*), fie posibilitatea ca o decizie pronunțată deja de un complet să fie lipsită de efecte (desființată) și cauza rejudecată de către plenul Curții de Apel respective (*rehearing en banc*). Această procedură este rezervată situațiilor descrise ca fiind de o importanță excepțională ori de natură a privi însăși coerența jurisprudenței Curții respective²⁰. Totodată, ea nu poate fi decisă decât de către majoritatea în funcție a judecătorilor Curții (în vreme ce părțile pot doar solicita aplicarea ei, dar nu o pot determina). Trebuie subliniat că prin încuviințarea unei *rehearing en banc*, decizia dată anterior de complet (*panel*) este desființată de drept, apelul fiind rejudecat în fața Curții de Apel *en banc*.

Procedura de (re-)judecare a cauzei de către plenul Curții de Apel (*en banc*) a determinat Curtea Supremă ca, începând cu anii 60 ai secolului trecut, să refuze procedura certificării unei chestiuni de drept divergente între completele aceleiași instanțe de apel, cu argumentul că aceste divergențe trebuie reglate *en banc*. De atunci, procedura certificării (similară hotărârii prealabile cunoscute în dreptul nostru contemporan) a devenit practic literă moartă, cu toate că în mod formal Regulile Curții Supreme încă prevăd această

-
8. Seventh Circuit Court of Appeals, cu sediul în Chicago, care grupează districtele federale din Illinois, Indiana și Wisconsin;
  9. Eighth Circuit Court of Appeals, cu sediul în St. Louis, care grupează districtele federale din Arkansas, Iowa, Missouri, Nebraska, North Dakota și South Dakota;
  10. Ninth Circuit Court of Appeals, cu sediul în San Francisco, care grupează districtele federale din Alaska, California, Guam, Hawaii, Idaho, Montana, Nevada, Oregon, Northern Mariana Islands și Washington;
  11. Tenth Circuit Court of Appeals, cu sediul în Denver, care grupează districtele federale din Colorado, Kansas, New Mexico, Oklahoma, Utah și Wyoming;
  12. Eleventh Circuit Court of Appeals, cu sediul în Atlanta, care grupează districtele federale din Alabama, Florida, Georgia.

La acestea se adaugă Federal Circuit Court of Appeal, unică la nivel federal, cu competențe specializate în domeniul brevetelor de invenție (*patents*), comerț internațional, pretenții ale veteranilor armatei etc.

²⁰ Potrivit Regulii nr. 35 din Federal Rules of Appellate Procedure (disponibile aici: <https://www.uscourts.gov/file/78321/download>, în forma în vigoare în luna Decembrie 2023):

En Banc Determination

(a) **When Hearing or Rehearing En Banc May Be Ordered.** A majority of the circuit judges who are in regular active service and who are not disqualified may order that an appeal or other proceeding be heard or reheard by the court of appeals *en banc*. An *en banc* hearing or rehearing is not favored and ordinarily will not be ordered unless:

- (1) *en banc* consideration is necessary to secure or maintain uniformity of the court's decisions; or
- (2) the proceeding involves a question of exceptional importance.

procedură²¹. Unii autori critică această situație ca fiind contrară normelor în vigoare, relevând tendința Curții Supreme de a trata întreaga sa competență ca fiind una discreționară (chiar și în acele cazuri reziduale în care nu este).

Dreptul de apel împotriva hotărârilor de primă instanță (*trial courts*, fiind vorba despre *district courts*, primul nivel al instanțelor federale) este stabilit de lege, competența Curților de Apel fiind astfel una obligatorie (*mandatory jurisdiction*). Curțile de Apel nu dispun de un drept similar celui recunoscut Curții Supreme, de a selecta ori de a filtra în altă manieră apelurile exercitate de partea interesată, volumul lor de activitate fiind astfel unul relativ ridicat (aproximativ 47.000 de cauze pe an, la nivelul anilor 2021-2022²²). Pe de altă parte, de vreme ce Curtea Supremă selectează un număr mic de cauze (în ultimul deceniu, sub 100 pe an) în care decide să judece un al doilea apel, rezultă că majoritatea covârșitoare a deciziilor Curților Federale de Circuit sunt definitive, Curțile de Apel fiind în prezent principala sursă de interpretare a dreptului federal. Trebuie observat că, spre deosebire de apelul devolutiv familiar multor sisteme de drept europene, cu precădere de sorginte latină (precum al nostru), apelul dat în competența Curților Federale de Apel privește cu precădere chestiuni de drept, iar nu de fapt, scopul principal Curților fiind asigurarea interpretării și aplicării corecte a legii federale, și doar în secundar este posibilă reaprecierea situației de fapt.

Revenind la funcțiile și rolul Curții Supreme a SUA, accentuarea rolului jurisdicțional al Curților Federale de Apel a determinat, progresiv, acceptarea de către Congres a sistemului în care Curtea Supremă nu mai are competențe obligatorii, ci (aproape) exclusiv competențe de a se pronunța asupra apelurilor pe care ea însăși le selectează în acest scop. Această evoluție culminează – deocamdată cel puțin – prin Supreme Court Selection Act din anul 1988. În acest moment, Curtea Supremă poate fi sesizată printr-un apel *as a matter of right* (nesupus sistemului *writ of certiorari*) doar în cauze date în competența unui complet de 3 judecători ai curților federale districtuale, cauze care în esență privesc în prezent doar procesele privind rearondarea circumscripțiilor electorale federale²³.

Înainte de această lege, Curtea Supremă era obligată (*mandatory jurisdiction*) să soluționeze apelurile îndreptate împotriva hotărârilor instanțelor supreme ale statelor componente ale Federației, în măsura în care prin aceste hotărâri era apreciată validitatea

---

²¹ A se vedea pentru o abordare critică cu privire la maniera discreționară în care Curtea Supremă își exercită competențele, *E. Harnett*, Questioning Certiorari – some reflections 75 years after the Judges' Bill, *Columbia Law Review* 2000, vol. 100, No. 7 (lucrare citată în continuare *E. Harnett*, Questioning Certiorari), p. 1711-1712.

²² <https://www.uscourts.gov/statistics-reports/federal-judicial-caseload-statistics-2022-tables>. În aceeași perioadă de referință, pe rolul curților de district (de primă instanță) federale s-au aflat ca. 700.000 cauze pe an.

²³ Throughout the second half of the twentieth century, Congress further reduced the mandatory appellate jurisdiction of the Supreme Court. In 1950, Congress ended direct Supreme Court review from the decisions of all administrative agencies except for the Interstate Commerce Commission, which were also transferred to the courts of appeals in 1975. In 1970, Congress withdrew the government's right of direct appeals to the Supreme Court under the 1907 Criminal Appeals Act and placed this jurisdiction in the courts of appeals. In 1976, Congress eliminated the three-judge district courts for all cases except for certain legislative apportionment cases and in the process removed a host of obligatory direct appeals to the Supreme Court. In 1988, Congress eliminated the last vestiges of the Supreme Court's mandatory jurisdiction with a statute that converted all remaining appeals from state courts and courts of appeals to writs of certiorari. In the 1970s, the Supreme Court heard appeals from between two and three percent of the decisions from the courts of appeals, a proportion that decreased to less than one percent by the 1990s. A se vedea <https://www.fjc.gov/history/work-courts/jurisdiction-appellate>.

(conformitatea) unor legi și reglementări statale cu dreptul federal (indiferent de rezultatul acestei verificări). În urma Legii din 1988, s-a instituit și în privința acestor cauze sistemul judecării apelurilor doar în urma încuviințării petiției pentru *writ of certiorari*, deci sistemul selectării²⁴.

Evoluția normativă descrisă anterior a fost sintetizată în următorul mod foarte pertinent în doctrina recentă: „*Over the past century, the Supreme Court has gained virtually complete control over its own agenda. Once a relatively passive institution which heard all appeals that Congress authorized, the Court is now a virtually autonomous decisionmaker with respect to the nature and extent of its own workload*”²⁵. Așadar, tranziția de la sistemul competenței obligatorii (*mandatory jurisdiction*) la sistemul competenței discreționare sau autorizate (*jurisdiction by writ of certiorari*) este una cvasicompletă și determină funcționarea actuală a Curții Supreme a SUA.

Sistemul de selectare a cauzelor judecate de Curtea Supremă prin intermediul acordării (*grant*) sau respingerii (*denial*) unui *writ of certiorari* a ajuns să fie considerat unul esențial pentru funcționarea și rolul Curții. William Brennan Jr., un membru marcant al Curții Supreme (în perioada 1956-1990²⁶), a arătat că selecția cauzelor care vor fi, respectiv a celor care nu vor fi judecate este esențială pentru prezervarea rolului Curții, de a defini drepturile conferite de Constituție, de a asigura uniformitatea dreptului federal și de a prezerva repartizarea constituțională a puterilor în sistemul federal²⁷. Așadar, departe de a fi doar un instrument managerial, de asigurare a unui volum de activitate rațional al Curții (justificarea sa inițială), sistemul de selectare (prin *certiorari*) conferă Curții Supreme o putere foarte mare, relevantă în ambele sale dimensiuni: aceea pozitivă, de a selecta cauzele în care *urmează să se pronunțe*, dar și cea negativă, aceea de a decide *să nu judece* anumite cauze. Controlul propriului rol nu este așadar unul strict cantitativ, de ordonare a activității, ci și

---

²⁴ Cu mult timp înainte, Curtea Supremă statuase deja în cauza *Zucht v. King* (1922) că nu va controla hotărârile instanțelor statelor decât dacă respectivul apel implică o problemă substanțială de drept federal. A se vedea <https://www.fjc.gov/history/work-courts/jurisdiction-appellate>. Practic, Legea din 1988 doar a ratificat practica anterioară a Curții Supreme.

²⁵ M. Cordray, R. Cordray, *The Philosophy of Certiorari*, p. 389.

²⁶ Menționăm în treacăt că această durată a mandatului (a VII-a ca lungime dintre membrii Curții) arată că discuțiile foarte recente (2024) cu privire la limitarea mandatului judecătorilor Curții la (doar) 18 ani reprezintă doar o tentativă prost ascunsă de a știrbi regula constituțională a inamovibilității (a mandatului pe viață), din considerente de tactică politică. O atare regulă ar fi însă în mod cert neconstituțională (chiar și în maniera indirectă în care judecătorii cu o anumită vechime ar fi excluși de la activitatea de judecată, fără a fi formal obligați să se pensioneze).

Cu privire la această chestiune, s-a arătat pertinent că “Recently, there has been a flurry of proposals to eliminate life tenure for Supreme Court Justices, a reform that was advocated long ago by a young John G. Roberts, Jr. These proposals are motivated by the view that the Court is no longer functioning, according to its original design, as a genuinely judicial institution. Without disputing the diagnosis, we are skeptical about the proposed cure. **For one thing, it would require a constitutional amendment. More significantly, it does not address the root of the problem and, if adopted, might well merely serve as an incentive for Justices to cram a maximum amount of political activism into a shorter period of time.**” (s.n.) – C. S. Lerner & N. Lund, *Judicial Duty and the Supreme Court's Cult of Celebrity*, 78 GEO. WASH. L. REV. 1255, 1276-1283 (2010), studiu disponibil la: <https://www.gwlr.org/wp-content/uploads/2012/08/78-6-Lerner-Lund.pdf>, p. 1259.

²⁷ “(...) the screening function is inextricably linked to the fulfillment of the Court's essential duties and is vital to the effective performance of the Court's unique mission 'to define the rights guaranteed by the Constitution, to assure the uniformity of federal law, and to maintain the constitutional distribution of powers in our federal system.' – W. J. Brennan, Jr., *The National Court of Appeals: Another Dissent*, 40 U. CHI. L. REV. 473, 484 (1973), *apud* M. Cordray, R. Cordray, *The Philosophy of Certiorari*, nota 32.

(sau chiar mai ales) unul calitativ, Curtea stabilind cu o largă discreție în ce *tip de cauze* intenționează să se pronunțe²⁸.

Într-o viziune mai critică asupra sistemului actual s-a exprimat mirarea că Congresul a acceptat, în anul 1925, să acorde judecătorilor Curții Supreme controlul cvasitotal asupra rolului lor doar pe temeiul unor asigurări verbale potrivit cărora va fi încuviințat întotdeauna *writ of certiorari* atunci când anumite criterii obiective sunt îndeplinite (realitățile ulterioare neconfirmând aceste aserțiuni ori nu în totalitate, după cum rezultă din rolul aflat într-o continuă scădere al Curții Supreme). Totodată, s-a arătat că începând cu anul 1925, Curtea a acționat programatic pentru a elimina toate regulile reziduale privind competența sa obligatorie, procedurile sale interne de autorizare a apelurilor fiind netransparente și, în practică, discreționare. S-a apreciat că, în acest fel, Curtea și-a maximizat independența față de Congres, față de justițiabili și față de celelalte instanțe²⁹.

Reducerea cantitativă substanțială a cauzelor efectiv judecate de Curtea Supremă a SUA relevă și o schimbare de viziune asupra rolului Curții, viziune articulată de aceasta însăși (de vreme ce își controlează propriul rol prin selectarea apelurilor care prezintă interes jurisprudențial). Astfel, rolul Curții este acela de a superviza și de a ghida jurisprudența instanțelor inferioare (respectiv a celor statale, cu privire la probleme de drept federal), însă cu privire la modalitatea concretă în care acest rol poate fi îndeplinit există o varietate de viziuni.

În aceeași ordine de idei, s-a arătat că reforma din 1925 a creat condițiile transformării Curții Supreme într-o veritabilă Curte Constituțională, în detrimentul funcției tradiționale, de corectare a erorilor ivite în judecățile instanțelor inferioare³⁰.

---

²⁸ S-a remarcat nu fără temei că acest sistem, cu toate avantajele lui, creează o vulnerabilitate, Curtea neputând să mai afirme cu deplină putere de convingere că a fost *obligată* să se pronunțe asupra unei controverse care divizează societatea ori spectrul politic, de vreme ce (în fond) ar fi putut să refuze judecarea cauzei. - *M. Cordray, R. Cordray, The Philosophy of Certiorari*, p. 389.

Vom vedea însă că sistemul de *certiorari* implică criterii juridice de selectare a cauzelor, iar dacă acestea sunt îndeplinite, sentimentul datoriei ar trebui să-i determine pe judecători să nu se dea în lături de la judecarea cauzelor care ridică probleme dificile de drept constituțional sau legal și să pronunțe soluția în conformitate cu (ceea ce ei judecă a fi) legea, fără a se teme de spectrul nepopularității (altminteri adesea reale).

²⁹ "But although the justices assured Congress that *certiorari* is always granted when there is a conflict between courts of appeals and would always be granted when there was an arguable constitutional claim, they never explained what the supposedly recognized principles were. Instead, Van Devanter (judecător al Curții, unul dintre inițiatorii Legii din 1925 – n.n.) changed the subject and provided detail about the care with which petitions are considered. But careful consideration is no substitute for governing principles to apply. Effectively, then, the Court had achieved absolute and arbitrary discretion over the bulk of its docket." – E. Harnett, *Questioning Certiorari*, p. 1705. Autorul concluzionează în termeni energici că "At every turn, the Court has acted to maximize its institutional independence from Congress, litigants, and other courts. The earliest indication of the Court's interest in providing itself the widest possible scope for setting its own agenda was the energetic campaign of the Taft period justices for the 1925 Judiciary Act. Subsequently, the Court has whittled away at the small remaining portion of its jurisdiction that was intended to be obligatory. The Court has now worked itself into the position that it is no longer expected to decide any case as a matter of course." În același sens, s-a arătat că "the price of the streamlined procedures and uninhibited flexibility is the absence of accountability" – *M. Cordray, R. Cordray, The Philosophy of Certiorari*, p. 404.

³⁰ "In sum, the institutional reforms culminating in the Judiciary Act of 1925 resulted in a court that decides fewer cases per term. Further, the stated goals of the restructuring were to allow the court to transcend the basic task of deciding cases *per se*. **Correcting mistaken judgments of lower courts was to be augmented with a more comprehensive decision power over the grand political, social, and economic questions of the day. In granting the Supreme Court the institution to control its docket, the Act of 1925 allowed the highest tribunal of the land to truly assume its role as a Constitutional Court. The role of such a Court in a system of Common**

Într-o concepție similară, s-a arătat că rolul Curții Supreme în prezent este mai degrabă unul legislativ, întrucât Curtea edictează reguli cu putere cvasilegală, rolul judiciar clasic fiind unul în scădere (acesta fiind preluat în cea mai mare parte de curțile federale de apel). Reputatul judecător și autor Richard A. Posner a scris în mod deschis că *appellate judges are occasional legislators*, fiind adesea chemați să soluționeze controverse care nu sunt guvernate de o regulă legală limpede ori de un precedent univoc. Așadar, adesea judecătorii (cu precădere cei de apel) au o libertate de apreciere care le permite luarea în considerare a unor considerente pragmatice, de echitate ori chiar de preferințe în materie de politici publice (în sensul larg și non-partinic al termenului). Această constatare este valabilă *a fortiori* în cazul judecătorilor Curții Supreme, instanță care se pronunță într-un număr foarte redus de cauze, dar cu vizibilitate publică accentuată, și care stabilește veritabile reguli și standarde prin respectivele (puține) hotărâri³¹. Potrivit lui Posner, Curtea Supremă acționează în aceste coordonate mai mult ca un organ legislativ decât ca o instanță judecătorească veritabilă, care soluționează un litigiu particular³².

De asemenea, controlul judiciar exercitat de Curtea Supremă a SUA privește două categorii distincte de hotărâri. Pe de-o parte, Curtea Supremă este ultima instanță federală, care exercită controlul de legalitate asupra hotărârilor instanțelor federale inferioare. Pe de altă parte, sunt susceptibile de control hotărârile pronunțate de instanțele statelor componente, în măsura în care acestea privesc interpretarea Constituției și a legilor federale, respectiv a tratatelor încheiate de SUA³³. În privința acestora din urmă, s-a apreciat într-un

---

Law is to interpret the Constitution (s.n.). In this system of law, where court decisions become a part of legal precedent that is binding on all arms of government, constitutional interpretation is a critical component of the operation of the state and in a fundamental way (...) Accordingly, it is to the Supreme Court to interpret the Constitution and thus expound the principles underlying the supreme law of the land. By allowing the justices not only to shrink their caseload but also to have the discretion on which cases they would like to focus on, the Judges Bill of 1925 provided the Supreme Court of the United States with the institutional platform to become a constitutional court. It is this type of court that would indeed, as Chief Justice Taft demanded, rule on the grand social, political, and economic issues of the day". A se vedea *U. Sommer*, op.cit., p. 21-22.

De asemenea, s-a arătat de către profesorul Stephen Vladeck că „Thus, by 1925, the Justices themselves (led by Chief Justice, and former President, William Howard Taft) were some of the loudest proponents of giving the Court more discretion over its docket—not just over *new* types of appeals, as in the 1914 Act; or *unimportant* types of appeals, as in the 1891 Act, but over *all* appeals. For Taft, it wasn't just that the Justices were overworked; it was that a Court without discretion to pick and choose its cases couldn't truly function as a constitutional court, because it would forever be deluged and distracted by technical appeals that, whatever their significance to the parties, were inconsequential to the nationwide development of the law. A *supreme* court, in Taft's view, was one that controlled its docket, and not one that was told which cases to resolve.” - https://www.stevvladeck.com/p/1-the-rule-of-four?utm_source=substack&utm_medium=email

³¹ Richard A. Posner, *How Judges think*, Harvard University Press, London, 2008, p. 81 și urm., p. 269 și urm.

³² Nici în spațiul juridic european o atare constatare nu are caracter insolit – să ne gândim doar la jurisprudența creatoare a Curții Europene a Drepturilor Omului, a Curții Constituționale a României sau, în multe cazuri, a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

³³ “The vehicle through which the Supreme Court discharges this responsibility is its appellate jurisdiction, which presents in our time two different but related types of challenge. The Court is vested, on the one hand, with the old authority to review state court judgments turning on the interpretation or the application of the Constitution, laws and treaties of the Nation. It is, secondly, the ultimate authority with respect to judgments of the "inferior" federal tribunals, the two tiered system of District and Circuit Courts endowed with jurisdiction to enforce the ever-growing corpus of congressional enactments, to hold the federal government, including Congress, within the legal limits of its charters and (subject to complex standards governing the timing and appropriateness of its intervention) to afford redress against the state officialdom when it has

interesant studiu recent că ar trebui sporită rata de selectare a cauzelor provenind de la curțile supreme statale, pentru a îmbunătăți dialogul dintre aceste curți și Curtea Supremă Federală³⁴.

3. REGULA APLICABILĂ PENTRU SELECTAREA CAUZELOR JUDECATE DE CURTEA SUPREMĂ (*GRANT OF CERTIORARI*)

Poate surprinzător pentru un jurist european, norma juridică referitoare la criteriile aplicabile pentru admiterea în principiu a apelurilor și emiterea unui *writ of certiorari* nu este cuprinsă într-un text de lege aprobat de Congres, ci în Regulile Curții Supreme.³⁵ Partea a II-a a acestor reguli cuprinde cea mai semnificativă competență a Curții, reglementând *Rules on jurisdiction on writ of certiorari* (R. 10 – 15).

Înainte de a continua, reamintim că *writ of certiorari* este un act al instanței superioare de control judiciar care decide să asculte (să soluționeze) apelul îndreptat împotriva hotărârii unei jurisdicții inferioare. Acest sistem este aplicabil atunci când apelul nu este deschis de lege fără condiționarea unei autorizări (*appeal as a matter of right*)³⁶. În cazul Curții Supreme a SUA, astfel cum am văzut, nu mai există un drept propriu-zis de apel (*as a matter of right*) la această instanță; partea interesată (căzută în pretenții în fața

---

infringed or, in some cases, threatens to infringe rights guaranteed by the supreme law". – A se vedea, *H. Wechsler*, *The Appellate Jurisdiction Of The Supreme Court*, p. 1044.

³⁴ A se vedea *J. Sutton, B. Jones*, *The certiorari process and state court decisions*, *Harvard Law Review Forum*, 2018, vol 131, No. 7, disponibil pe <https://harvardlawreview.org/forum/vol-131/the-certiorari-process-and-state-court-decisions/>. Autorii avansează în esență teza (plauzibilă) că judecătorii Curții Supreme (dintre care 8 provin de la curți federale de apel), asistenții lor (clerks), ca și avocații din Supreme Court Bar sunt mai familiarizați cu jurisprudența instanțelor federale inferioare, fiind așadar mai probabilă selectarea unor cauze provenind de la acestea din urmă: : "Another possibility is that the elite members of the Supreme Court bar, including the growing number of law schools with Supreme Court clinics, focus their searches for *certiorari* prospects on the federal courts of appeals while devoting fewer resources to mining state court decisions for promising candidates for review.(...) But all of this suggests a missed opportunity. The fifty state supreme courts present fertile fields for *certiorari* prospects, and enterprising appellate advocates might wish to take that reality into account in their prospecting efforts. The current audience for *certiorari* petitions also shares a federal court vantage point. All but one of the Justices hails from a federal circuit court and not one of them is an alum of a state court. That experience may make the Justices more familiar with federal judges than with state court judges, perhaps making them more likely to appreciate a majority or dissenting opinion by a known rather than an unknown judge or an opinion from a known rather than a less wellknown court. Familiarity may breed confidence in some *certiorari* petitions over others. While the role of U.S. Supreme Court law clerks in recommending *certiorari* grants is vastly overstated, these clerks hail almost exclusively from federal court clerkships, perhaps creating a similar dynamic. (...) Is it not possible that increased engagement between the U.S. Supreme Court and the state high courts will increase respect for the state courts and increase their influence in developing federal constitutional law? The U.S. Supreme Court has the power to transform the idea of a single court or judge into the law of land. It can vindicate dissenting judges or corroborate conclusions of the majority, all on a national platform. The harder the issue, the more valuable it would seem to increase the number of courts that might contribute a solution. Lessening the state courts' role in that ongoing conversation not only creates the risk of a missed solution, but it also lessens their profile in the process. How is that healthy, or for that matter, respectful? All in all, additional review of state court decisions is likely to promote the importance of state courts and state court judges, not to demote the role of state courts in the federal system".

³⁵ Rules of the Supreme Court of the United States, adoptate la 5.12.2022 și intrate în vigoare la 1.01.2023, disponibile aici: <https://www.supremecourt.gov/filingandrules/2023RulesoftheCourt.pdf>.

³⁶ A se vedea spre exemplu <https://www.law.cornell.edu/wex/certiorari>.

instanței federale de apel ori statale de ultim grad) depune a *petition for writ of certiorari*. Dacă cel puțin 4 judecători ai Curții (justices) decid în acest sens, Curtea va acorda certiorari (*certiorari granted*), urmând să înscrie calea de atac pe rolul său principal (*merits docket*).

Mai mult, deși în regulă generală petiția pentru *writ of certiorari* se formulează după ce Curtea Federală de Apel s-a pronunțat printr-o decizie, în cazuri rare, de o urgență deosebită, se poate solicita (și încuviința) așa-numitul *certiorari before judgement*, care permite Curții Supreme să evoce fondul unei chestiuni care nu a parcurs etapa apelului, ci doar pe cea a judecării în primă instanță³⁷.

Potrivit Regulii nr. 10 a Curții Supreme, pe care o redăm în original pentru ca cititorul să poată sesiza toate nuanțele sale,

Rule 10. Considerations Governing Review on Certiorari

Review on a *writ of certiorari* is not a matter of right, but of judicial discretion. A petition for a *writ of certiorari* will be granted **only for compelling reasons**. The following, although **neither controlling nor fully measuring the Court's discretion**, indicate the character of the reasons the Court considers:

(a) a United States court of appeals has entered a decision in conflict with the decision of another United States court of appeals **on the same important matter**; has decided an important federal question in a way that conflicts with a decision by a state court of last resort; or has so far departed from the accepted and usual course of judicial proceedings, or sanctioned such a departure by a lower court, **as to call for an exercise of this Court's supervisory power**;

(b) a state court of last resort has decided *an important federal question* in a way that conflicts with the decision of another state court of last resort or of a United States court of appeals;

(c) a state court or a United States court of appeals has decided **an important question of federal law that has not been, but should be, settled by this Court**, or has decided **an important federal question in a way that conflicts with relevant decisions of this Court**.

A petition for a *writ of certiorari* is rarely granted when the asserted error consists of erroneous factual findings **or the misapplication of a properly stated rule of law**. (s.n.)

În esență, cazurile avute în vedere de reglementarea legală se referă în primul rând la așa-numitele *circuit splits*, respectiv situația în care *aceeași* problemă *importantă* de drept a

---

³⁷ Potrivit Regulii nr. 11 din cadrul Regulilor Curții Supreme, A petition for a writ of certiorari to review a case pending in a United States court of appeals, before judgment is entered in that court, will be granted only upon a showing that the case is of such imperative public importance as to justify deviation from normal appellate practice and to require immediate determination in this Court. See 28 U. S. C. § 2101(e).

A petition for **certiorari before judgment**, in the Supreme Court of the United States, is a petition for a writ of certiorari in which the Supreme Court is asked to immediately review the decision of a United States District Court, without an appeal having been decided by a United States Court of Appeals, for the purpose of expediting the proceedings and obtaining a final decision.

Certiorari before judgment is rarely granted. Supreme Court Rule 11 states that this procedure will be followed **"only upon a showing that the case is of such imperative public importance as to justify deviation from normal appellate practice and to require immediate determination in this Court"**.

In some situations, the court has also granted certiorari before judgment so that it could review a case at the same time as a similar case that had already reached the court otherwise. - https://en.wikipedia.org/wiki/Certiorari_before_judgment.

fost rezolvată în mod diferit de către două sau mai multe Curți Federale de Apel; conflictele de interpretare a dreptului federal (inclusiv constituțional) dintre jurisdicțiile federale și cele statale, ori ivite între acestea din urmă; neobservarea ori interpretarea greșită a precedentelor obligatorii ale Curții Supreme de către jurisdicțiile inferioare ori statale; apariția unei probleme de drept federal atât de importante, încât reclamă o rezolvare din partea Curții Supreme chiar și în lipsa unei practici neunitare³⁸; devierea atât de pronunțată de la regulile de procedură uzuale și acceptate, încât este necesară intervenția corectoare a Curții. De asemenea, Curtea tinde să evalueze favorabil cererile guvernului federal de rezolvare a unor probleme de interpretare care tind să afecteze funcționarea și prerogativele autorităților federale³⁹. Așadar, Curtea acordă o atenție deosebită petițiilor făcute de oficiul Solicitor General al United States, care solicită Curții să intervină în cazul unui impact deosebit al anumitor hotărâri al instanțelor federale de apel asupra funcționării Guvernului (*lato sensu*), asupra separației puterilor ori alte chestiuni de drept constituțional. Aceste petiții, redactate cu grijă și filtrate sever de Solicitor General, o prezență relativ constantă în cadrul dezbaterilor în fața Curții, au o rată de succes de aproximativ 50 %. Simetric invers, atunci când administrația consideră că nu este oportună intervenția Curții, depune memorii (*briefs*) prin care solicită ca în anumite cauze să nu fie acordat *certiorari*, în unele cauze anticipându-se probabil riscul unei jurisprudențe nefavorabile, iar în multe altele, arătându-se că problema de drept nu este suficient de importantă pentru a reclama intervenția Curții. Cu alte cuvinte, și părțile încearcă să determine Curtea să uzeze de discreția sa în acordarea sau respingerea de *certiorari* într-o manieră care le servește intereselor procesuale. Așadar, contradictorialitatea (scrisă) este deplină în procedurile de

---

³⁸ Pentru a da un exemplu foarte recent, constituie o astfel de problemă constituționalitatea legii care exclude funcționarea unei rețele sociale precum Tik-Tok în măsura în care China nu înstrăinează controlul pe care îl deține asupra rețelei operate în SUA. În aceste cauze, Curtea Supremă poate acționa și foarte rapid, cum relevă foarte recentă hotărâre *Tiktok Inc. v. Garland*, 604 U. S. ____ (2025), *per curiam*, în care de la data încuviințării petiției pentru *certiorari* și până la judecată a trecut un timp mai scurt de 2 luni, ceea ce constituie un record notabil.

³⁹ S-a arătat în mod sintetic că “The key criteria set out in Rule 10, which lists the reasons that the Court considers in deciding whether to grant or deny a petition for *certiorari*, are whether the lower court decision creates a conflict and whether the case presents an important federal question (....) Not surprisingly, researchers have found that the existence of an actual conflict between the lower courts or between the lower court and a Supreme Court precedent is a potent determinant. There is strong evidence that the presence of genuine conflict between the circuit courts of appeals, between state supreme courts, between federal courts and state courts, or between the lower court and Supreme Court precedent dramatically increases the probability that the Court will grant a case. Indeed, even allegations of a conflict between lower court decisions, where actual conflict is absent, increase the likelihood that the Court will grant *certiorari*. In determining whether the case presents an important federal question, the second key criterion in Rule 10, the Court looks to a variety of indicators. Among these, a consistent standout is the presence of the United States as a petitioner in the case. When the Solicitor General seeks review on behalf of the United States, the Court is far more likely to grant *certiorari*. Indeed, the Court consistently grants over fifty percent of the Solicitor General’s petitions for *certiorari*, whereas it grants only about three percent of paid petitions filed by other parties. The Solicitor General’s success is attributable in part to the rigorous screening that he performs to cull out cases appropriate for review, as well as the general expertise and quality of the lawyers in his office. But perhaps most significantly, the key “importance” criterion for review is almost necessarily met when the federal government seeks review asserting that the government is directly and substantially affected by a lower court decision or that decisional conflicts are requiring it to operate differently in various parts of the country.” – M. Cordray, R. Cordray, *The Philosophy of Certiorari*, p. 407.

certiorari.

În schimb, simpla *aplicare* greșită a legii care nu este, în sine, greșit *interpretată* (*misapplication of a properly stated rule of law*) nu este, de regulă suficientă pentru selectarea cauzei, în raport rolul Curții, de a asigura interpretarea și dezvoltarea dreptului, iar nu (ori nu preponderent) corectarea erorilor cuprinse în hotărârile judecătorești.

Alți factori relevanți, de o natură foarte diferită, ar fi existența unor *amicus briefs*⁴⁰ semnificative, care relevă interesul și impactul social al anumitor teme; materia litigioasă, părănd că energia Curții este dedicată mai degrabă problemelor referitoare la drepturile civile decât celor de natură economică; existența unor opinii separate (*dissents*) la hotărârea majorității, care formează obiectul apelului, aceste *dissents* fiind uneori de natură a semnaliza Curții Supreme că se conturează o problemă cu o importanță de principiu, aptă a scinda practica (s-a vorbit chiar despre *dissents* care invită pur și simplu Curtea să acorde *certiorari* pentru a infirma hotărârea majorității); un factor ar fi și propensiunile de natură juridică și ideologică (*lato sensu*) ale judecătorilor Curții, care ar tinde mai degrabă să acorde *certiorari* în cazul hotărârilor cu care nu sunt de acord pe fond; în strânsă corelație cu factorul anterior, relevanță ar prezenta și calcule de natură tactică (e.g., un judecător care se află în minoritate cu privire la o anumită problemă de drept ar putea ezita să selecteze o cauză în care anticipează că majoritatea ar adopta o soluție contrară părerilor sale, fiind astfel creată ori consolidată o jurisprudență considerată eronată)⁴¹.

Un alt factor de natură să influențeze comportamentul în selectarea cauzelor din perspectiva rolului Curții îl constituie propensiunea fie de a interveni imediat ce se ivește o practică judiciară neunitară (*circuit split*) sau o nouă problemă de drept, fie dimpotrivă, de a tolera o anumită vreme respectiva situație pentru a permite Curților de Apel și instanțelor statelor componente să se pronunțe în mod repetat asupra chestiunii de drept respective, în așa fel încât aceasta să fie examinată din multiple perspective utile pentru controlul judiciar realizat ulterior de Curtea Supremă⁴².

---

⁴⁰ Este vorba despre memoriile celor cărora Curtea le-a încuviințat participarea în procesul urmat între alte persoane în calitate de *amicus curiae* (subliniem că un *amicus curiae* veritabil este cel cărui i s-a încuviințat să participe în această calitate de către instanța care judecă procesul, iar nu pur și simplu un terț care depune cereri și puncte de vedere în diferite dosare).

⁴¹ În cadrul anumitor studii empirice, unii judecători intervievați (fără a li se publica numele) au recunoscut că astfel de considerații tactice există uneori. Bunăoară, un judecător din era Burger Court (este uzual ca, informal, Curtea Supremă dintr-o anumită epocă să fie desemnată prin numele președintelui – Chief Justice –, bunăoară în prezent vorbindu-se cu regularitate de Roberts Court, Chief Justice fiind John. J. Roberts Jr., cu începere din anul 2005. Warren Burger a condus Curtea Supremă în perioada 1969 – 1986) a afirmat că “If I suspected a good decision by a lower court would be affirmed, making its application nationwide, I’d probably vote to grant.” . . . “[A] decision may seem outrageously wrong to me, but if I thought the Court would affirm it, then I’d vote to deny. I’d much prefer bad law to remain the law of the Eighth Circuit or the State of Michigan than to have it become the law of the land.” A se vedea *M. Cordray, R. Cordray, Philosophy of Certiorari*, p. 414 – 415.

⁴² S-a arătat astfel că o parte dintre judecători erau adepți fervenți ai unei unificări rapide, considerând aceasta misiunea fundamentală a Curții Supreme (bunăoară, înainte de a deveni Chief Justice, judecătorul William Rehnquist (Associate Justice în perioada 1972-1986 și Chief Justice între 1986 – 2005) a arătat că “but surely it is hard to dispute that, in a country with a national government such as ours, Congress should not be held to have laid down one rule in North Carolina and another rule in North Dakota simply because the Court of Appeals for the Fourth Circuit and the Court of Appeals for the Eighth Circuit disagree with one another on the meaning of a federal statute (...) And to go further and suggest that it is actually desirable to allow important questions of federal law to “percolate” in the lower courts for a few years before the Supreme Court takes them on seems to me a very strange suggestion; at best it is making a virtue of necessity”. Dimpotrivă,

Într-o paralelă foarte aproximativă cu dreptul național, observăm un corespondent între prima abordare și mecanismul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea unei chestiuni de drept noi (mecanism conceput ca o prevenție a unei practici judiciare aflate într-un stadiu incipient ori chiar potențial), respectiv între cea de-a doua abordare și recursul în interesul legii (unde practica neunitară este deja ivită și există de regulă deja un număr mai relevant de hotărâri contrare asupra problemei de drept).

După cum s-a arătat în urma unor studii empirice foarte ample, cu toate că accesul avocaților la Curtea Supremă a SUA este unul foarte larg, în practică, anumite societăți de avocatură (firme) care s-au specializat în proceduri de apel, în sens larg, și cu precădere în procedurile de apel în fața Curții Supreme au rate mult mai ridicate de admitere în principiu a petițiilor, ca și de câștigare a apelurilor pe fond, după admiterea în principiu. Mulți dintre acești avocați au lucrat în cadrul Oficiului *Solicitor General* sau au fost ei înșiși *Solicitor General*, înainte de a se întoarce în practica avocațială privată⁴³.

---

judcătorul John Paul Stevens (Associate Justice în perioada 1975 – 2010) a argumentat că “although one of the Court’s roles is to ensure the uniformity of federal law, we do not think that the Court must act to eradicate disuniformity as soon as it appears... Disagreement in the lower courts facilitates percolation—the independent evaluation of a legal issue by different courts. **The process of percolation allows a period of exploratory consideration and experimentation by lower courts before the Supreme Court ends the process with a nationally binding rule.** (s.n.) The Supreme Court, when it decides a fully percolated issue, has the benefit of the experience of those lower courts. Irrespective of docket capacity, the Court should not be compelled to intervene to eradicate disuniformity when further percolation or experimentation is desirable.” “The implications for case selection are straightforward. All else being equal, the higher the priority a Justice places on resolving conflicts, the more frequently he or she is likely to vote to grant review. Given the everrising tide of petitions for certiorari, and the inevitable disagreements among the lower courts, there are more conflicts each term than the Court can possibly resolve. A strong commitment to upholding the principle of national uniformity would thus incline a Justice to vote to grant cases presenting conflicts and also to resolve as many conflicts as possible.” – *M. Cordray, R. Cordray, The Philosophy of Certiorari*, p. 436 – 439.

⁴³ „(...) experience in the cert process specifically leads to greater success. For one thing, success likely breeds success, as clients seek out those attorneys who were successful with cert petitions in the past. This allows specific attorneys to become more selective in which cases to take, and thus to pick more potential winners. Attorneys who have attained a track record for success on cert almost entirely work in firms or practice groups that specialize in practice at the Supreme Court level. Many of these attorneys worked in the Office of the Solicitor General (OSG), and several worked as Solicitor General (SG) prior to returning to the private sector. As the number of attorneys with a high level of Supreme Court experience began to rise in the 1980s, the phrase “Supreme Court Bar” was coined to refer to this group of highcaliber attorneys. The general success of the Supreme Court Bar is documented at both the cert and merits levels.(...) An attorney’s credibility that derives from cumulative experience in the Supreme Court also goes a long way in establishing credibility before the Justices. Accumulated practice before the Supreme Court allows attorneys to develop specialized knowledge of the Justices and their specific predilections, as well as relationships with the Justices that other attorneys lack. Exposure to the Court also provides attorneys with insight into what to include and exclude from their petitions. This includes what the Court might find useful and, consequently, the type of material that will draw attention on cert. Many experienced Supreme Court attorneys also clerked for Supreme Court Justices, an experience that provides them with intimate knowledge of Justices that others lack. Previous work experience in the OSG provides attorneys with both unparalleled Supreme Court litigation experience and greater knowledge of the Justices. The Justices hold the OSG in such high esteem that they often invite the SG to file amicus briefs in cases in which the government is not directly involved to get the OSG’s assessment or the government’s position on an issue. In cases where the Justices need a better explanation of the facts, issues, or arguments, they often turn to the SG’s brief to provide these insights and hope that the assessment will be as objective as possible, notwithstanding the SG’s role as an advocate.” – A se vedea *A. Feldman & A. Kappner, Finding Certainty in Cert: An Empirical Analysis of the Factors Involved in Supreme Court Certiorari Decisions from 2001-2015*, 61 Vill. L. Rev. 795 (2017), disponibil la:

Nu în ultimul rând, din anumite declarații ale unor judecători ai Curții care sunt de acord cu respingerea petiției pentru *certiorari*⁴⁴ rezultă că ei apreciază că o anumită problemă de drept este importantă și trebuie să facă în viitor obiectul cenzurii Curții, dar că pricina concretă în care s-a respins autorizarea nu este un vehicul propice pentru aceasta (e.g., pentru că faptele litigioase nu reclamă dezlegarea acelei probleme de drept ori întrucât respectiva problemă nu mai poate fi analizată, nefiind ridicată în timp util în stadiile procesuale anterioare). Practic, în acest mod se încurajează formularea unor petiții pentru *certiorari* viitoare.

Curtea nu emite opinii cu caracter teoretic ori ipotetic, ci rezolvă litigii – *cases and controversies* (Art. III din Constituția SUA). Ca atare, doar în contextul rezolvării concrete a unui litigiu se dezleagă o problemă importantă de drept federal. Altfel spus, deși scopul real al selectării cauzei este tocmai acea problemă importantă de drept, rezolvarea acesteia are loc doar în măsura în care este utilă și necesară pentru soluționarea cauzei. Tehnic vorbind, Curtea soluționează cauza, însă prin considerentele sale instituie anumite reguli de drept, respectiv standarde legale care devin precedent obligatoriu pentru toate celelalte instanțe (și, sub rezerva revirimentului, chiar pentru ea însăși). În această soluție ingenioasă se regăsește și un punct comun cu majoritatea instanțelor supreme europene: Deși se admite că acestea conturează o jurisprudență care, dacă este constantă, trebuie urmată de instanțele de fond, ele nu dezleagă probleme de drept abstracte, ci se pronunță numai în contextul unor cauze determinate. Din această perspectivă, instanța supremă din România, alături de alte câteva (cea maghiară sau spaniolă) se află într-o poziție singulară în plan european și chiar și față de Curtea Supremă a SUA, care nu beneficiază de mecanisme de unificare abstracte precum recursul în interesul legii.

Se observă că maniera de redactare a regulii 10 lasă în mod programatic judecătorilor Curții o largă marjă de apreciere asupra necesității concrete de a acorda sau refuza *certiorari* în cauzele care îi sunt supuse spre analiză, chiar și în prezența unuia dintre cazurile expres enunțate (doar indicativ, cum se arată de altfel expres). În prezent, s-a arătat că modul uzual ca un apel să fie judecat de Curtea Supremă îl constituie selectarea prin *writ of certiorari* (*appeal by writ of certiorari*), selectarea fiind una discreționară, de vreme ce Curtea Supremă nu este legată de criteriile de selectare a cauzei cuprinse în Regula nr. 10, acestea având mai mult rolul unui ghid pentru petiționari⁴⁵.

Mai mult, procedura însăși de acordare sau de respingere a *writ of certiorari* implică un grad mare de confidențialitate (criticii se referă la opacitate), de vreme ce ordonanța Curții care cuprinde soluția de admitere sau de respingere a cererii de *certiorari* este nemotivată, fiind emisă de regulă sub forma unor liste care cuprind câteva cauze admise și lungi înșiruiți de cauze respinse.

Din această perspectivă, învederăm (succint, față de limitele lucrării) că atunci când Curtea este în sesiune (1 octombrie – finalul lunii iunie a anului următor⁴⁶), săptămânal sunt

---

<https://digitalcommons.law.villanova.edu/vlr/vol61/iss5/2>, pp. 800 – 801 (lucrare citată în continuare A. Feldman, A. Kappner, *Finding Certainty in Cert*).

⁴⁴ Aceste declarații poartă denumirea de *statements respecting denial of certiorari*.

⁴⁵ A se vedea și A. Feldman, A. Kappner, *Finding Certainty in Cert*, pp. 796 – 797. „It is not only that the "rule" at best sets forth a broad set of standards, but, as it forthrightly proclaims, those standards are not "controlling" at all”.

⁴⁶ Această dată poate fi depășită, fiind mai degrabă un element de tradiție – de exemplu, în anul 2024, Curtea a pronunțat (publicat) decizii și pe 1 iulie 2024.

circulate spre cabinetele celor 9 judecători zeci de petiții de *certiorari*, marea majoritate fiind respinse fără dezbateri în conferința judecătorilor Curții. În ultimele decenii, a fost instituit un mod (mai) colectiv de lucru (așa-numitul *cert pool*), diferiți *law clerk* având misiunea de a redacta memorii rezumative cu privire la petițiile de *certiorari*, aceste memorii fiind apoi transmise tuturor judecătorilor⁴⁷. Doar în măsura în care cel puțin unul dintre judecători, examinând (inerent sumar) petiția semnaleză un posibil interes, cauzele respective sunt înscrise pe rolul conferinței săptămânale dedicate special petițiilor pentru *certiorari*. Așadar, doar o mică parte a petițiilor fac obiectul unor dezbateri în conferință, acestea fiind la rândul lor sumare. Pentru marea majoritate a cauzelor, hotărârea de a nu acorda *certiorari* este luată individual, fără deliberare colectivă. Nu este neuzual ca dacă o petiție este apreciată ca prezentând potențiale șanse de a fi încuviințată, cauza să fie amânată pentru studiu aprofundat de către toți judecătorii (așa-numitul *relist* – observatorii Curții relevă că pricinile în care s-a acordat *certiorari* parcurs, de regulă, una sau mai multe relistări înainte de selectarea lor spre judecată)⁴⁸.

În fine, cum am arătat deja, ordonanțele de admitere ori de respingere a *writ of certiorari* sunt nemotivate, mai mulți reputați judecători ai Curții motivând această măsură prin lipsa de timp – de vreme ce judecătorii trebuie să aloce atenția și energia cu precădere spre zecile de cauze selectate spre judecată și cu privire la care trebuie pregătite ședințele publice, deliberările și redactările de *opinions*, rolul imens (de ordinul miilor) al petițiilor de *certiorari* nu ar putea fi gestionat dacă s-ar recurge la redactarea unor motive, chiar și sumare⁴⁹. Se apreciază unanim că acest sistem acordă *de facto* o discreție aproape nelimitată judecătorilor Curții spre a selecta sau nu cauze, neexistând o veritabilă clarificare jurisprudențială asupra importanței date în concret criteriilor enunțate de Regula 10; mai mult, s-a apreciat că Curtea însăși preferă să lase justițiabilii, într-o anumită măsură, needificați asupra felului în care își selectează cauzele, strategie care prezintă însă dezavantajul că foarte mulți avocați își vor încerca, pur și simplu, norocul redactând petiții pentru *certiorari*⁵⁰.

---

⁴⁷ A se vedea, între altele, *U. Sommer*, op.cit., p. 23 și urm. Pentru o descriere comprehensivă (și amuzantă) a procedurilor interne în etapa *certiorari*, a se vedea și *Scott Nelson*, *Opposing Cert: A Practitioner's Guide*, disponibil pe <https://www.citizen.org/wp-content/uploads/opposingcertguide-1.pdf>. De asemenea, din perspectiva petiționarului, *Scott Nelson*, *Getting Your Foot in the Door: The Petition for Certiorari*, disponibil pe <https://www.citizen.org/wp-content/uploads/gettingyourfootinthedoor.pdf>.

⁴⁸ Această tehnică este descrisă ca fiind "a process known as "relisting," which the justices frequently do when they want to check a likely grant for potential vehicle problems, or because some justices are still making up their minds how to vote on a case — and sometimes because one of the justices is writing an opinion in one of the cases." – *John Elwood*, *The long conference's relists*, <https://www.scotusblog.com/2023/10/the-long-conferences-relists/>.

⁴⁹ "There are two main justifications for this secrecy. The first is limited resources: the crush of work in processing thousands of petitions each term simply does not permit of any more elaborate procedures. In explaining why the Court does not provide the reasons for its case selection decisions, Justice Rehnquist was explicit: "because there are approximately 4,000 [petitions for review], as opposed to 150 decisions on the merits, there is simply not the time available to formulate statements of reasons why review is denied or appeals are affirmed or dismissed without argument." And the volume of *certiorari* filings has expanded significantly since commentators first described "the seeds of competition between the task of deciding cases and the necessity of disposing of petitions for *certiorari*" in the wake of the Judiciary Act of 1925." – *M. Cordray*, *R. Cordray*, *The Philosophy of Certiorari*, p. 402-403.

⁵⁰ A se vedea *A. Feldman*, *A. Kappner*, *Finding Certainty in Cert*, pp. 796 – 797; *M. Cordray*, *R. Cordray*, *The Philosophy of Certiorari*, p. 390 (care subliniază și caracterul inexistent ori foarte limitat al deliberărilor asupra mării majorități a petițiilor pentru *certiorari*).

Nu în ultimul rând, chiar și instanța care a pronunțat decizia supusă apelului la Curtea Supremă poate constitui un factor în predispoziția de a încuviința petiția pentru *certiorari* – este certă tendința Curții Supreme de a cenzura mai frecvent hotărârile acelor curți federale de apel percepute ca fiind mai îndepărtate din punct de vedere ideologic. Bunăoară, în deceniul trecut, „campionul casărilor” era Curtea de apel pentru al IX-lea circuit cu sediul în San Francisco, percepută ca fiind una (mult) mai liberală decât Curtea Supremă, pentru ca în ultimii ca. 5 ani această distincție îndoielnică să revină Curții de Apel pentru al V-lea circuit, cu sediul în New Orleans, ale cărei orientări ultraconservatoare au atras adesea cenzura unei Curți Supreme dominate de asemenea de conservatori (însă în mod clar mai moderați).

Se mai poate menționa faptul că petițiile pentru *certiorari* se împart în două mari categorii, respectiv *paid petitions*, unde petiționarul este în măsură să plătească taxele judiciare prevăzute de lege, respectiv cererile *in forma pauperis*, scutite de taxe, deschise (cu încuviințarea Curții) persoanelor aflate în stare de nevoie, de detenție ori alte situații similare (multe dintre aceste petiții sunt în practică abuzive ori lipsite de orice șansă de succes). Poate puțin surprinzător, rata de succes este sensibil mai mare (ca. 3 – 5 %) în cazul petițiilor taxate, în care părțile beneficiază adesea de asistența unor avocați specializați în jurisprudența și procedurile Curții Supreme, decât în cazul celor *in forma pauperis*, unde rata de succes este de aproximativ 1 %, fiind de altfel și mai numeroase (rata fiind de aproximativ 1: 5 în favoarea petițiilor *in forma pauperis*).

Mai menționăm că regulile Curții reglementează în mod strict structura *briefs* care îi sunt adresate, limitele de pagini, indicarea *authorities* (hotărâri judecătorești cu valoare de precedent, surse doctrinare etc.), caracterele folosite și chiar și *culorile* hârtiei folosite (diferite tipuri de poziții procesuale având alocate diferite culori), aceste reguli fiind observate în mod scrupulos pentru a conserva minime șanse de succes în selectarea cauzelor⁵¹.

În încheierea primei părți a studiului nostru, învederăm că numărul imens de petiții pentru *certiorari* ar putea fi limitat dacă s-ar institui un Supreme Court Bar, adică un barou special al avocaților admiși să pledeze în fața instanței supreme federale⁵² și să solicite autorizarea căii de atac, astfel cum există, bunăoară, în fața Curții Federale de Justiție a Germaniei. Un corp specializat de avocați ar fi fără îndoială de natură a formula petiții pentru *certiorari* cu șanse de succes ceva mai promițătoare, acești avocați fiind în măsură să respingă ei înșiși solicitările cu privire la care estimează că nu sunt șanse reale de succes (ca de exemplu acele cauze în care practica Curților Federale de Apel este unitară, ori nu se ridică o problemă de interpretare, ci doar de aplicare a dreptului faptelor litigiului ori chiar o reanalizare a faptelor respective). În acest caz însă, amplexarea puterii discreționare a Curții s-ar reduce, întrucât aceasta ar fi confruntată cu un număr mai redus de petiții, dar care ar fi, în ansamblu, mai bine caracterizate și mai greu de înlăturat.

⁵¹ A se vedea și ghidurile detaliate aflate pe [www.supremecourt.gov](https://www.supremecourt.gov/casehand/guidetofilingpaidcases2023.pdf), e.g. <https://www.supremecourt.gov/casehand/guidetofilingpaidcases2023.pdf>, respectiv <https://www.supremecourt.gov/casehand/guideforIFPcases2023.pdf>.

⁵² După cum am văzut, noțiunea informală de Supreme Court Bar se referă în prezent la avocații cu largă experiență în fața Curții Supreme. Înscrierea tuturor avocaților doritori pentru a pleda în fața Curții Supreme este o formalitate, fiind admiși mii de avocați (situație foarte diferită de cea cunoscută de multe instanțe europene, unde este admis un număr mic de avocați în fața curților supreme).

CONCLUZII PRELIMINARE

Din perspectiva juristului european, discreția acordată *de facto* Curții Supreme a SUA în a selecta sau nu cauze spre judecată surprinde, un atare sistem fiind probabil greu de conciliat cu exigențele dreptului la un proces echitabil conturat de art. 6 par.1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, astfel cum aceste exigențe au fost deslușite în practica judiciară relevantă. Astfel, în Europa sunt admise îndeobște sisteme de filtrare bazate pe valoarea jurisprudențială a cauzelor analizate spre selectare, dar legile relevante conțin criterii care trebuie urmate, fiind așadar reguli care restrâng amploarea discreției curților supreme respective; ar fi greu de admis ca, similar Curții Supreme a SUA, instanțele supreme europene să admită sau nu în principiu recursurile prin ordonanțe nemotivate, prin raportare la care nu se poate nici măcar verifica dacă nu anumit criteriu de selectare a fost ori nu avut în vedere.

Pentru a echilibra această perspectivă condiționată de paradigmele constituționale și convenționale continental-europene, trebuie adăugat că modul de funcționare actual al Curții Supreme reușește performanța unui volum de activitate rațional al unei instanțe care funcționează cu doar 9 judecători și cu aproximativ 30 de law clerks selectați anual de către judecătorii în ale căror cabinete funcționează. Cu un asemenea personal, opera de filtrare jurisdicțională (motivată) a mii și mii de petiții pentru *certiorari* este desigur irealizabilă. Totodată, paradigma actuală permite Curții Supreme să aibă contact fie și *prima facie* cu problematici juridice dintre cele mai diverse, atât provenind de la instanțele federale de apel, cât și de la instanțele statale de ultim grad, și să selecteze spre judecată pe fond acele duzini de cauze care sunt apreciate mai relevante pentru dezvoltarea sistemului de drept, în general, și a dreptului constituțional în special. În ceea ce ne privește, apreciem îndeosebi bunul obicei ca toate cauzele selectate într-un *term* (anul judiciar) să fie judecate și soluționate prin decizii motivate până la începutul lunii iulie, moment care marchează finalul *term*-ului precedent. De asemenea, anii recentți demonstrează că dinamica actuală a vieții politice, juridice și sociale face ca unele cauze de maxim interes general să apară într-un timp foarte scurt, necesitând intervenția rapidă a Curții Supreme (inclusiv prin încuviințarea mai frecventă a așa-numitului *certiorari before judgement*, situație în care se sare pur și simplu peste instanța de apel). În această ordine de idei, vom vedea în a doua parte a studului că Curtea Supremă dispune nu doar de rolul ordinar, al soluționării apelurilor pe fond (merits docket), ci și de un rol extraordinar, al provizoriului, marcat uneori de cereri care sunt soluționate (fără citare) în doar câteva zile de la înregistrarea lor – *emergency docket* sau *orders docket*. Acest rol este numit uneori peiorativ, dar sugestiv și *shadow docket*.

Urmează totodată ca, în a doua parte, să tratăm două chestiuni deosebit de dificile, dar și interesante din punctul de vedere al dreptului comparat: În primul rând, impactul viziunii asupra rolului Curții Supreme asupra strategiei concrete de selectare a cauzelor ce vor fi judecate. În al doilea rând, vom trata dificultatea de a concilia sistemul selectării discreționare cu însuși fundamentul controlului judiciar exercitat de Curtea Supremă, îndeosebi în cauzele de natură constituțională.

În continuarea celor arătate, vom analiza provocările actuale cu care se confruntă Curtea Supremă a SUA, ca și diferite propuneri de reformă formulate în privința competenței sale.